

Nyhetsbrev om Renbruksplaner

Ett digitalt nyhetsblad till samebyarna från Sametinget i Sverige - Nr 1-2016

På detta sätt vill vi informera er som arbetar inom rennäringen om Sametingets arbete med att utveckla en långsiktig och framåtsyftande verksamhet rörande renbruksplaner. Om du inte är intresserad kan du avregistrera dig från kommande nyhetsbrev längst ner i detta utskick. Om du tycker det här är bra information för någon annan som du känner, får du gärna sprida den. Det går också att prenumerera på nyhetsbrevet genom att skicka ett mejl till info@sametinget.se med namn och aktuell e-post.

Fältutbildning i Vålådalen. Fältinventering görs i olika typer av landskap och betesmarker. Foto: Leif Jougda

Vad är en renbruksplan och vad kan den användas till?

Renbruksplaner är samebyarnas verktyg för att beskriva sin markanvändning.

De första renbruksplanerna kom till i slutet av 90-talet som ett projekt tillsammans med Malå skogssameby och fjällsamebyn Vilhelmina Norra under Skogsstyrelsens ledning. Renbruksplanerna skulle efterlikna skogsägarnas skogsbruksplaner. Arbetet har därefter fortsatt så att alla samebyar utom en idag har egna renbruksplaner. Renbruksplanens syfte är att beskriva hur marken används för att skapa bättre förståelse hos andra markanvändande aktörer som skogsbolag, vindkraftsbolag, gruvbolag, kommuner med flera.

Sedan 1 januari 2016 är Sametinget verksamhetsägare för arbetet.

Sametinget kan genom sin roll som myndighet och remissinstans stödja samebyarna. Vi fortsätter vår samverkan med Skogsstyrelsen och ser att renbruksplanerna kan bli till ännu större nytta för samebyarna. Det gäller både vid samhällsplanering, dialogmöten och samråd, och som ett operativt stöd i den egna verksamheten. Vi avser att utveckla tekniken och skapa en GIS-plattform som samebyarna har nytta av. Vi vill utveckla nya tjänster för datalagring, förvaltning och användning av renbruksplanerna. I den tilltänkta GIS-plattformen finns arbetsverktyget RenGIS. Sametingets plattform för myndighetens uppdrag heter iRenmark. Kartorna från iRenmark finns för övrigt under respektive samebys sida på Sametingets webbplats:

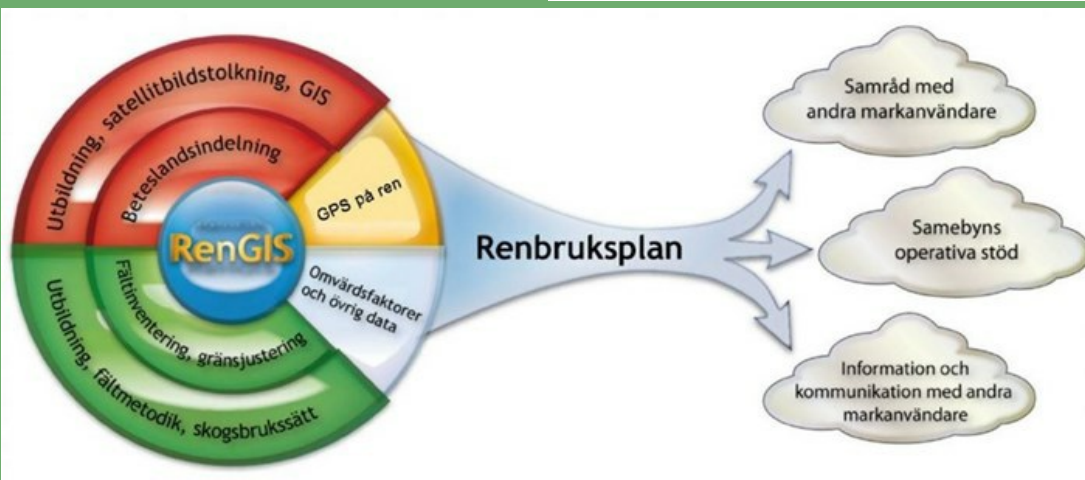
Hur går arbetet vidare?

Sametinget arbetar för att etablera en mer långsiktig och framåtsyftande verksamhet.

Vi vill få en bild av hur långt varje sameby kommit i arbetet med en aktuell och innehållsrik renbruksplan. Vilken typ av stöd behöver ni, exempelvis utbildningsdagar eller rådgivning? Vi ordnar utbildningar för renskötare i programvaror, fältinventeringens metodik, RenGIS med mera.

Kontakt:

Leif Jougda, verksamhetsledare
tel. 073-840 53 55, leif.jougda@gmail.com

Idag pratas det om klimatförändringar, traditionell kunskap och biologisk mångfald.

Ett sätt att få andra aktörer att förstå rennäringens behov är att använda de begrepp som finns och som betyder något för myndigheter och representanter för skogsbolag, vatten- och vindkraftsbolag, gruvbolag m fl markanvändare.

Andra nyckelbegrepp är ekosystemtjänster, ett sammanhållet landskap, grön infrastruktur och ett hållbart samhälle.

En välfungerande rennäring är i sig själv en indikator, en värdemätare, på ett välmående sammanhållet och ekologiskt stabilt landskap.

Rennäringen kan bidra till Sveriges miljöarbete!

Positivt exempel 1:

GPS-halsband på ren hade Laevas sameby nytta av när Kiruna kommun påstod att det inte fanns några renar i ett skoterförbudsområde:

[Artikel i P4 Norrbotten](#)

Positivt exempel 2:

Vilhelmina Södra fick rätt i mark- och miljödomstolen och lyckades stoppa en vindkraftetablering söder om Åsele:

[Artikel på SVT Nyheter Västerbotten](#)

Positivt exempel 3:

Vapsten och Vilhelmina norra samt Byrkije renbetesdistrikt fick mark- och miljödomstolen på sin sida. Några fler vindkraftverk runt Gabrielsberget blir det inte: [Artikel i Sameradion](#)

Renbruksplaner - Ett effektivt sätt att förklara och tydliggöra samebyns markanvändning

Renbruksplanen är samebyns egendom och ett levande dokument som hela tiden ska uppdateras och vara aktuellt. Nya faktorer kan föras in i RBP, såsom omvärldsfaktorer, terrängkörningsplaner och annan samisk markanvändning.

Styrgruppen för arbetet med RBP

Leif Jougda, Verksamhetsledare
Lars-Ove Sjäjn, näringslivschef, Sametinget
Malin Mäkelä, ekonomichef, Sametinget
Peter Benson, GIS-handläggare, Sametinget
Dan Rydberg, enhetschef, Skogsstyrelsen
Cecilia Persson, skogsvårdskonsulent,
Skogsstyrelsen
Maria Boström, SSR
Marita Stinnerbom, representant för rennäringen
Kerstin Lilja, representant för rennäringen

Referensgruppen

De ordinarie ledamöterna för **fjällsamebyarna** är:
Kerstin Lilja, Inger Ann Omma, Jonas Vannar och
Niila Inga, för **skogssamebyarna**: Helen Sundqvist
och för **koncessionssamebyarna**:
Anna-Carin Mangi

I referensgruppen ingår även Leif Jougda, Cecilia
Persson, Skogsstyrelsen, Maria Boström, SSR, Per
Sandström, SLU, och Bengt Näsholm, FBN.

Ny hemsida

Vi kommer under 2017 att flytta informationen
om renbruksplaner från Skogsstyrelsen till
Sametingets hemsida. Den nuvarande adressen är:
www.skogsstyrelsen.se/renbruksplan. Den nya
adressen blir: www.sametinget.se/renbruksplaner

Kika in där för att hålla dig uppdaterad; hitta
manualer, tips, förklaringar och nyheter!

Sametingets yttrande över underlag till skogsprogram

Sametinget svarar varje år på hundratals remisser som rör samhällsplanering och samisk markanvändning. Vår värdegrund kallar vi "**Vår berättelse**" och den ska genomsyra alla våra remissvar. Ett av remissvaren gällde arbetet med att ta fram Sveriges första nationella skogsprogram. Nedan ser du några exempel på vad vi förde fram. Läs hela remissvaret här: [Yttrande till Näringsdepartementet](#)

Contorta-skogar försvårar den traditionella renskötseln. De är så täta att **den biologiska mångfalden hotas**. Det är inte bara renlaven som inte trivs. All byta ut contorta mot svensk tall skulle vara en viktig klimat-anpassningsåtgärd.

Den samiska kulturen och den traditionella kunskapen har präglat landskapet under lång tid och har ett stort värde i förvaltningen av landskapet. I **det samiska landskapsperspektivet** ryms en grön infrastruktur, biologisk mångfald och olika ekosystemtjänster.

Gödsling påverkar renbetet negativt. Kvävegödselmedel har en direkt giftverkan på lavar och gynnar dessutom andra växtarter som konkurrerar ut lavarna. **Markberedning** bör göras sparsamt för hänglavens och renlavens skull.

Nyhetsbladet om arbetet med det nya RBP-konceptet produceras av Sametingets informationsenhet i samarbete med verksamhetsledare Leif Jougda. Redaktör: Marie Enoksson.

[Nej tack! Klicka här för att avregistrera dig från våra utskick](#)

Skickat med Postman - 500 gratis utskick per månad